

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 11.4.2016
COM(2016) 214 final

2012/0011 (COD)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου για την έκδοση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και
του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας
δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και
για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (γενικός κανονισμός για την
προστασία δεδομένων)
και για την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ**

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου για την έκδοση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και
του Συμβουλίου για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας
δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και
για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (γενικός κανονισμός για την
προστασία δεδομένων)
και για την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK**

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο
[έγγραφο COM(2012) 11 final – 2012/11 COD]: 25 Ιανουαρίου 2012.

Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής: 23 Μαΐου 2012.
SOC/455 EESC-2012-1303

Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση: 12 Μαρτίου 2014.

Ημερομηνία διαβίβασης της τροποποιημένης πρότασης: δ/δ.

Ημερομηνία έκδοσης της θέσης του Συμβουλίου: 8 Απριλίου 2016.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η οδηγία 95/46/EK¹, που είναι η κύρια νομοθετική πράξη για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Ευρώπη, αποτέλεσε ορόσημο στην ιστορία της προστασίας δεδομένων. Οι στόχοι της, που έγκεινται στη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της ενιαίας αγοράς και της αποτελεσματικής προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων, εξακολουθούν να ισχύουν. Ωστόσο, η πράξη αυτή θεσπίστηκε πριν από 21 έτη, όταν το διαδίκτυο έκανε τα πρώτα του βήματα. Στο σημερινό νέο και γεμάτο προκλήσεις ψηφιακό περιβάλλον, οι υφιστάμενοι κανόνες δεν προβλέπουν τον απαιτούμενο βαθμό εναρμόνισης ούτε παρέχουν την αναγκαία αποτελεσματικότητα για να διασφαλίζεται το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

¹ Οδηγία 95/46/EK για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31.

Σ' αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή πρότεινε στις 25 Ιανουαρίου 2012 έναν κανονισμό που προορίζεται να αντικαταστήσει την οδηγία 95/46/EK και καθορίζει ένα γενικό πλαίσιο της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων. Η πρόταση κανονισμού εκσυγχρονίζει τις αρχές που θεσπίστηκαν με την οδηγία του 1995, προσαρμόζοντάς τις για την ψηφιακή εποχή και εναρμονίζοντας τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων στην Ευρώπη. Απαιτούνται αυστηροί κανόνες προστασίας των δεδομένων για την ανάκτηση της εμπιστοσύνης των πολιτών όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται τα προσωπικά τους δεδομένα.

Η πρόταση κανονισμού επικεντρώνεται στα εξής: στην ενίσχυση των δικαιωμάτων των ατόμων, στην ενδυνάμωση της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ, στην εξασφάλιση ισχυρότερης επιβολής των κανόνων, στον εξορθολογισμό των διεθνών διαβιβάσεων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και στη θέσπιση παγκόσμιων προτύπων προστασίας των δεδομένων.

Οι αλλαγές θα παράσχουν στους πολίτες μεγαλύτερο έλεγχο επί των προσωπικών τους δεδομένων και ευκολότερη πρόσβαση σ' αυτά. Έχουν σχεδιαστεί για να διασφαλίζουν ότι τα προσωπικά στοιχεία των ατόμων προστατεύονται ανεξάρτητα από το πού βρίσκονται. Οι νέοι κανόνες διευθετούν τα θέματα αυτά με τα ακόλουθα μέτρα:

- διευκόλυνση της πρόσβασης των χρηστών στα δεδομένα τους: τα άτομα θα λαμβάνουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων τους με σαφή και κατανοητό τρόπο·
- «δικαίωμα λήθης»: αν ένα άτομο δεν επιθυμεί πλέον την επεξεργασία των δεδομένων του και δεν συντρέχουν νόμιμοι λόγοι για τη διατήρησή τους, τα δεδομένα θα διαγράφονται·
- δικαίωμα του ατόμου να γνωρίζει εάν τα δεδομένα του έχουν παραβιαστεί: οι εταιρείες πρέπει να κοινοποιούν στην εποπτική αρχή τις παραβιάσεις δεδομένων που θέτουν τα άτομα σε κίνδυνο και να γνωστοποιούν στο υποκείμενο των δεδομένων όλες τις παραβιάσεις που ενέχουν υψηλό κίνδυνο το συντομότερο δυνατόν, ούτως ώστε να μπορούν οι χρήστες να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα·
- δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων: θα καταστεί ευκολότερο για τα άτομα να διαβιβάζουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από έναν πάροχο υπηρεσιών σε άλλον.

Ο προτεινόμενος κανονισμός υποστηρίζει επίσης την ψηφιακή ενιαία αγορά στην υλοποίηση των δυνατοτήτων της με τα εξής μέσα:

- μία ήπειρος, μία νομοθεσία: ενιαία, πανευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων, η οποία θα αντικαταστήσει το σημερινό ασυνεπές συνονθύλευμα 28 εθνικών νομοθεσιών·
- υπηρεσία μίας στάσης: «υπηρεσία μίας στάσης» για τις επιχειρήσεις: οι επιχειρήσεις θα συναλλάσσονται με μία μόνον εποπτική αρχή, και όχι με 28, ώστε η δραστηριοποίησή τους στην ΕΕ να είναι απλούστερη και λιγότερο δαπανηρή·
- ισότιμοι όροι ανταγωνισμού: σήμερα οι ευρωπαϊκές εταιρείες πρέπει να ανταποκρίνονται σε αυστηρότερα πρότυπα απ' ό,τι οι εταιρίες που εδρεύουν εκτός της ΕΕ αλλά όμως ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα στην ενιαία αγορά μας. Με τη μεταρρύθμιση, οι εταιρείες που εδρεύουν εκτός Ευρώπης θα πρέπει να εφαρμόζουν τους ίδιους κανόνες όταν προσφέρουν αγαθά ή υπηρεσίες στην αγορά της ΕΕ·

- τεχνολογική ουδετερότητα: ο κανονισμός επιτρέπει στην καινοτομία να συνεχίσει να ευδοκίμει σύμφωνα με τους νέους κανόνες.

Τέλος, ο προτεινόμενος κανονισμός προβλέπει ότι οι εποπτικές αρχές θα είναι σε θέση να επιβάλλουν σε επιχειρήσεις οι οποίες δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες της ΕΕ κυρώσεις που θα ανέρχονται έως το 2% του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών τους.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η θέση του Συμβουλίου αντικατοπτρίζει την πολιτική συμφωνία που επετεύχθη μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου κατά τους άτυπους τριμερείς διαλόγους της 15ης Δεκεμβρίου 2015, η οποία επικυρώθηκε στη συνέχεια από το Συμβούλιο στις 8 Απριλίου 2016.

Η Επιτροπή υποστηρίζει την εν λόγω συμφωνία, δεδομένου ότι αυτή είναι σύμφωνη με τους στόχους της πρότασης της Επιτροπής.

Η συμφωνία διατηρεί τη φύση της νομικής πράξης που προτείνει η Επιτροπή, δηλαδή ενός κανονισμού, σε αντιδιαστολή με μια οδηγία που θα απαιτούσε μεταφορά σε 28 εθνικά νομικά συστήματα. Επίσης διασφαλίζει το απαραίτητο επίπεδο εναρμόνισης, αφήνοντας περιθώρια χειρισμών στα κράτη μέλη όσον αφορά τις προδιαγραφές των κανόνων προστασίας δεδομένων για τον δημόσιο τομέα.

Η θέση του Συμβουλίου επιβεβαιώνει την προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά το εδαφικό πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, ο οποίος θα εφαρμόζεται επίσης στους ελεγκτές ή τους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων που εδρεύουν σε τρίτη χώρα, εφόσον αυτοί παρέχουν αγαθά ή υπηρεσίες ή παρακολουθούν τη συμπεριφορά των υποκειμένων των δεδομένων στην Ένωση.

Η συμφωνία, για λόγους συνέπειας με την προσέγγιση της Επιτροπής, ενδυναμώνει τις αρχές που διέπουν την επεξεργασία των δεδομένων (π.χ. ελαχιστοποίηση των δεδομένων) και τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, κατοχυρώνοντας το δικαίωμα στη λήθη και το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων και αναπτύσσοντας περαιτέρω τα υφιστάμενα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα πληροφόρησης ή το δικαίωμα πρόσβασης.

Επίσης, η συμφωνία διατηρεί και αναπτύσσει περαιτέρω την προσέγγιση βάσει κινδύνου την οποία ακολουθεί ήδη η πρόταση της Επιτροπής και σύμφωνα με την οποία απαιτείται από τους ελεγκτές και, σε ορισμένες περιπτώσεις από τους υπεύθυνους επεξεργασίας, να λαμβάνουν υπόψη τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, καθώς και τις μεταβαλλόμενες πιθανότητες και τη βαρύτητα των κινδύνων για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων οι οποίοι απορρέουν από μια τέτοια επεξεργασία. Επιπλέον, η συμφωνία που επετεύχθη για τον μηχανισμό «υπηρεσία μίας στάσης» είναι βάσιμη από νομική και θεσμική άποψη και συνεπάγεται σημαντική προστιθέμενη αξία για τις εταιρείες και τα υποκείμενα των δεδομένων. Ο μηχανισμός αυτός θα βασίζεται στον κανόνα της «πλέον ενδεδειγμένης αρχής» για τη λήψη απόφασης και θα επικεντρώνεται μόνον στις περιπτώσεις με σημαντική διασυννοριακή διάσταση. Τα αποτελέσματα στο πλαίσιο του Συμβουλίου διατηρούν το βασικό στοιχείο της απλούστευσης που συνίσταται σε μία και μόνη απόφαση σε ολόκληρη την ΕΕ και έναν μόνον συνομιλητή για τις επιχειρήσεις και για τα άτομα.

Η συμφωνία επίσης διασαφηνίζει περαιτέρω και καθορίζει τους κανόνες για τις διεθνείς διαβιβάσεις δεδομένων, όσον αφορά, για παράδειγμα, τα κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση του επιπέδου προστασίας σε τρίτη χώρα ή τα μέσα που μπορούν να παρέχουν κατάλληλες εγγυήσεις για τις διεθνείς διαβιβάσεις δεδομένων.

Η θέση του Συμβουλίου εξουσιοδοτεί τις εποπτικές αρχές να επιβάλλουν οικονομικές κυρώσεις για παραβάσεις του κανονισμού, ύψους έως 2-4 % του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών μιας επιχείρησης.

Τέλος, η θέση του Συμβουλίου, σε αντίθεση με την πρόταση της Επιτροπής, δεν θεωρεί τον κανονισμό ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι απαραίτητη μια δήλωση ως προς αυτό.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή στηρίζει τα αποτελέσματα των διοργανικών διαπραγματεύσεων και μπορεί επομένως να δεχθεί τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση.

5. ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΚΕΚΤΗΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΕΝΓΚΕΝ

«Η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για την τροποποίηση της αρχικής πρότασής της με τη διαγραφή των αιτιολογικών σκέψεων 136, 137 και 138 σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν. Κατά την άποψη της Επιτροπής, ιδίως στους τομείς των θεωρήσεων, των συνοριακών ελέγχων και της επιστροφής, ο γενικός κανονισμός περί προστασίας δεδομένων αποτελεί ανάπτυξη του κεκτημένου του Σένγκεν για τα τέσσερα κράτη που είναι συνδεδεμένα με την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ανάπτυξη του εν λόγω κεκτημένου».